

РЕШЕНИЕ

№ 1498

гр. София, 23.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Б СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Любомир Василев

Членове: Темислав М. Димитров
Виктория М. Станиславова

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Виктория М. Станиславова Въззивно гражданско дело № 20221100509469 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № 20027054/04.04.2022 г., постановено по гр. д. № 57397/2018 г. по описа на Софийски районен съд, II Гражданско отделение, 52 състав, е признато за установено по предявените от „Топлофикация София“ ЕАД срещу И. Н. П. обективно, кумулативно съединени положителни установителни искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 200, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 100, ал. 2 ЗС, и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, че ответникът дължи на ищеца **сумата от 2 603,69 лева** – стойността на потребената топлинна енергия (ТЕ) през периода от 01.05.2011 г. до 30.04.2013 г. в имот с абонатен номер 253027, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 19.08.2014 г., до окончателното изплащане на сумата, както и **сумата от 410,38 лева** – обезщетение за забава върху главницата за ТЕ за периода от 30.06.2011 г. до 31.07.2014 г., за които вземания е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 22.08.2014 г. по ЧГД № 45360 по описа за 2014 г. на СРС, 52 състав. С посоченото решение, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, ответникът е осъден да заплати на ищеца сумата от 604,15 лева – разноски по делото.

Решението е постановено при участието на трето лице – помагач на страната на ищеца – „Т.“ ООД.

Срещу първоинстанционното съдебно решение, в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК, е постъпила въззивна жалба от ответника И. Н. П., чрез адвокат А. М., САК. В жалбата се излагат оплаквания за неправилност и необоснованост на обжалваното решение. Навеждат се твърдения, че макар ответникът да е придобил право на собственост върху процесния недвижим имот въз основа на Нотариален акт № 180, том II, рег. № 11224, дело № 289/2002 г. на нотариус И. Д., същият не е упражнявал фактическа власт върху него, респ. не е ползвал доставената до него ТЕ, до дата 14.08.2013 г., когато е бил извършен официален въвод във владение на имота. Твърди се, че ответникът е бил обективно възпрепятстван да ползва имота поради възникнал съдебен спор досежно правото на собственост върху него, във връзка с който било инициирано гр. д. № 13769/2010 г. по описа на СГС, 10 състав. Производството по посоченото дело било приключило с решение от 28.02.2012 г., с което трето неучастващо по делото лице било осъдено да предаде владението върху апартамент №

60 на И. Н. П.. При осъществен институционален контрол било постановено Решение 542/21.03.2013 г. по в. гр. д. № 4455/2012 г. по описа на САС, с което било признато за установено, че И. Н. П. е собственик на апартамент № 60, находящ се в гр. София, ж. к. ****. Решението на САС влязло в сила на 09.05.2013 г., като въззивникът поддържа, че считано от тази дата той следва да се счита за безспорен собственик на топлоснабдения недвижим имот. Видно от представения по делото протокол за въвод във владение от 14.08.2013 г. било кои лица фактически са ползвали апартамент и потребявали доставената до него ТЕ, респ. спрямо кого ищецът е следвало да насочи исковите си претенции. С въззивната жалба се релевира възражение за погасителна давност досежно част от претендираните суми. Прави се искане за допускане на съдебно – техническа експертиза /СТЕ/, която да установи реалното потребление на ТЕ в процесния имот в периода 01.05.2011 г. – 30.04.2013 г. По изложените съображения се моли за отмяна на обжалваното решение и за постановяване на друго решение, с което предявените искове да се отхвърлят като неоснователни.

В законоустановения срок по чл. 263, ал. 1 ГПК не е постъпил отговор на въззивната жалба от насрещната страна – „Топлофикация София“ ЕАД. С молба от 13.03.2023 г. същата оспорва депозираната жалба и моли за потвърждаване на първоинстанционното решение. Претендира разноси за настоящата инстанция за юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното от въззивника адвокатско възнаграждение.

В законоустановения срок по чл. 263, ал. 1 ГПК не е постъпило становище по жалбата от третото лице – помагач – „Т.“ ООД.

С определение № 13221/21.12.2022 г., постановено по реда на чл. 267 ГПК, въззивният съд е оставил без уважение доказателственото искане на въззивника за назначаване на СТЕ с оглед процесуалното поведение на последния, който пред районната инстанция изрично признал претенциите по размер и същевременно неоспорил приетата пред СРС СТЕ.

Софийският градски съд, Гражданско отделение, II Б въззивен състав, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, намира, че фактическата обстановка се установява така както е изложена от първоинстанционния съд. Пред въззивната инстанция не са ангажирани нови доказателства по смисъла на чл. 266, ал. 2 и ал. 3 ГПК, които да променят така приетата за установена от районния съд фактическа обстановка. В тази връзка в мотивите на настоящия съдебен акт не следва да се преповтарят отново събраните в първата инстанция доказателства, които са обсъдени правилно, като са преценени релевантните за спора факти и обстоятелства.

Предвид възприемането на установената от Софийски районен съд фактическа обстановка, въззивният съд достигна до следните правни изводи:

Воззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, изхожда от лице с правен интерес, срещу подлежащ на институционален контрол съдебен акт, поради което е процесуално допустима.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата, с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – съгласно задължителните указания, дадени в т. 1 от ТР № 1 от 09.12.2013 г. по т. д. № 1/2013 г. по описа на ОСГТК на ВКС.

При служебна проверка въззивният съд установи, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо. Не се констатира допуснати от Софийски районен съд нарушения на императивни материалноправни или процесуалноправни норми при неговото постановяване.

Обжалваното решение е и правилно, като въззивният състав споделя мотивите на първоинстанционния съд, поради което и на основание чл. 272 ГПК препраща към тях. Във връзка с конкретно релевираните доводи във въззивната жалба следва да се добави следното:

Предявени са за разглеждане по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК обективно, кумулативно съединени положителни установителни искове с правно основание чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД, вр. чл. 150 ЗЕ, вр. чл. 153 ЗЕ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Правилно е прието от районния съд, че според нормата на чл. 154, ал. 1 ГПК в доказателствена тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване

следните кумулативни предпоставки на предявените претенции: възникването, съществуването, изискуемостта и размера на претендираните от него вземания, т. е. наличието на договорно правоотношение между топлопреносното предприятие и ответника като потребител за продажба на топлинна енергия през процесния период; доставянето от ищеца и използването от ответника на претендираното количество топлинна енергия; стойността на доставената и потребена топлинна енергия и изискуемостта на вземането.

Между страните по делото на етапа на въззивното производство /с оглед изричното възражение на ответната страна, обективизирано във въззивната жалба/ е налице спор относно обстоятелството, свързано с установяване качеството „клиент“ на топлинна енергия за битови нужди. Ето защо, въззивният съд е надлежно сезиран и дължи произнасяне по този спорен факт от значение за решаване на делото /чл. 153 ГПК/.

Договорът за търговска продажба на топлоенергия се счита за сключен с конклюдентни действия - арг. чл. 150, ал. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ), а топлопреносното предприятие задължително публикува одобрените от комисията общи условия най-малко в един централен и в един местен всекидневник в градовете с битово топлоснабдяване, като общите условия влизат в сила 30 дни след първото им публикуване, без да е необходимо изрично писмено приемане от потребителите - арг. чл. 150, ал. 2 ЗЕ.

Съгласно §1, т. 13 от ДР на Закона на енергетиката и енергийната ефективност – ЗЕЕЕ /действал за периода от 1999 г. до м.03.2004 г./, "потребител" е физическо и юридическо лице, което получава топлинна енергия от енергийното предприятие и я използва за собствени нужди. Нормата на чл. 106а от ЗЕЕЕ (отм.) предвижда продажбата на топлинна енергия за битови нужди да се извършва при публично оповестени общи условия, като писмена форма се предвижда само за допълнителни споразумения, установяващи конкретните уговорки с абоната, различни от тези в общите условия. А според нормата на чл. 106а, ал.3 ЗЕЕЕ след изтичане на едномесечния срок от публикуването на общите условия, те влизат в сила и без изричното им приемане от купувача. Установяването на факта на доставяне на топлинна енергия в един обект /каквото безспорно е настоящия случай – така заключението на СТЕ/ не е достатъчно /при наличие на изрично оспорване на това обстоятелство/ да се приеме, че ползвател на тази енергия е именно соченото от ищцовото дружество лице. Необходимо е да се установи качеството му на ползвател на топлоенергията, т.е. да се установи титулярството в правото на собственост на ответника върху отопляемия имот, респективно качеството му на вещен ползвател на същия.

Според действащата от 05.03.2004 г. и към настоящия момент разпоредба на чл. 150, ал. 1 ЗЕ, продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на потребители на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от ДКЕР /писмена форма на договора не е предвидена/. Тези общи условия се публикуват най-малко в един централен и в един местен всекидневник в градовете с битово топлоснабдяване и влизат в сила 30 дни след първото им публикуване, без да е необходимо изрично писмено приемане от потребителите /чл. 150, ал. 2 ЗЕ/.

Съгласно чл. 153, ал. 1 ЗЕ "клиенти на топлинна енергия" са всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда – етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение. Следователно, купувач /страна/ по сключения договор за доставка на топлинна енергия до процесния имот е неговият собственик или лицето, на което е учредено ограничено вещно право на ползване. Именно то е задължено да заплаща продажната цена за доставената и потребена топлинна енергия, респ. то е встъпило в облигационни правоотношения с ищцовото дружество. Разпоредбата на чл. 153, ал. 1 ЗЕ императивно установява кой е страна по облигационното отношение с топлопреносното предприятие, като меродавно е единствено притежанието на вещно право върху имота – собственост или вещно право на ползване. А по силата на определителната правна норма, регламентирана в § 1, т. 42 ЗЕ (отм.), но действаща през релевантния период, "потребител на енергия или природен газ за битови нужди" е физическо лице – собственик или титуляр на вещното право на ползване на имот, което ползва електрическа или топлинна енергия с топлоносител гореща вода или пара за отопление, климатизация и горещо водоснабдяване или природен газ за домакинството си. Следователно, купувач /страна/ по сключения договор за доставка на топлинна енергия до процесния имот е неговият собственик или лицето, на което е учредено ограничено вещно право на ползване. Именно то е задължено да заплаща продажната цена за доставената и потребена топлинна енергия, респ. то е встъпило в облигационни правоотношения с ищцовото дружество.

Източникът на едно облигационно договорно отношение може да бъде само един – договор, сключен между страните или техните праводатели. Договорът е съглашение между страните и е израз на постигнато между тях съгласие за правно обвързване – чл. 8, ал. 1 ЗЗД. По общите правила на облигационното право това съглашение се счита за постигнато, когато обективизираните насрещни волеизявления на страните съвпадат, като обективизирането им следва да бъде изрично или с действия, изразяващи съгласие /конклюдентни действия/, но в определени случаи законът може да изисква форма за валидност на тези волеизявления. Този начин на облигационно обвързване е приложим и в областта на продажбата на топлинна енергия – чл. 149, ал. 1, т. 6 ЗЕ изрично предвижда, че продажбата на топлинна енергия се извършва въз основа на писмени договори при общи условия, сключени между доставчика на топлинна енергия и клиентите /потребителите/ в сграда – етажна собственост. Същевременно, законът предвижда хипотеза на договорно обвързване и без наличието на подобен изричен писмен договор, а именно – когато се касае до топлоснабдена сграда – етажна собственост, то всички собственици или титуляри на вещно право на ползване върху самостоятелен обект в етажната собственост са потребители на топлинна енергия, т.е. страни по договорното правоотношение с доставчика /чл. 153, ал. 1 ЗЕ/. В тази хипотеза законът приравнява придобИ.ето на право на собственост или вещно право на ползване върху топлоснабдения имот със сключването на договор с топлопреносното предприятие. Законът по императивен ред приема, че договорът се смята за сключен със самия факт на придобИ.е на имота с новия собственик /собственици/ или вещен ползвател на същия. Топлопреносното предприятие е в облигационни отношения за доставка на топлинна енергия за даден обект с това лице, с което последно по време има сключен договор за същия обект.

Договорът за доставка на топлинна енергия за даден имот от етажна собственост може да бъде както изричен писмен /при постигане на съгласие относно същественото съдържание на договора/, така и презюмиран /сключен със самия факт на придобИ.е на собствеността или вещното право на ползване/, като всеки нов договор за този имот, сключен по който и да е от двата начина /изричен или презюмиран/, преустановява действието за в бъдеще на предходно сключен договор за същия имот с друго лице. Следователно, за преценката с кого дружеството – ищец е в облигационни отношения за доставка на топлинна енергия за процесния имот през процесния период, е меродавно обстоятелството с кое лице последно по време е бил сключен договор за доставка на топлинна енергия /изричен или презюмиран, както в разглежданата хипотеза/.

В процесния случай между страните не е спорно, а и това обстоятелство се установява от представения по делото Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот № 180, том II, рег. № 11224, дело № 289/2002 г. на нотариус И. Д., че ответникът И. Н. П. е придобил правото на собственост върху процесния недвижим имот, представляващ апартамент № 60, находящ се в гр. София, ж. к. ****. Не е спорно по делото, че с Решение от 28.02.2012 г. по гр. д. № 13769/2010 г. на СГС, 10 състав, поправено по реда на чл. 247 ГПК с Решение № 542/21.03.2013 г. по гр. д. № 4455/2012 г. на САС, VIII състав, е признато за установено по отношение на П.И.С., че И. Н. П. е собственик на описания недвижим имот въз основа на договор за покупко-продажба от 21.10.2002 г., обективиран в Нотариален акт № 180, том II, рег. № 11224, дело № 289/2002 г. на нотариус И. Д., и ответникът по това дело П.И.С. е осъден да предаде на И. Н. П. владението върху имота. Цитираното решение на СГС е влязло в сила на 09.03.2013 г. съгласно изричното отбелязване върху него. По делото не са ангажирани доказателства, че ответникът се е разпоредил с процесния имот преди исковия период, а и липсват твърдения за това, поради което изводите на решаващия съд относно принадлежността на правото на собственост на топлоснабдения имот са обосновани.

Не могат да бъдат споделени доводите на въззивника за неустановеност по делото качеството му на собственик на процесния топлоснабден имот в исковия период от м.05.2011 г. до м. 04.2013 г., обосновани със съображения за наличие на висящ съдебен спор към този момент. Макар в действителност от ангажираните по делото съдебни актове, постановени по гр. д. № 1056/2004 г. на СРС, гр. д. № 1510/2004 г. на СРС, гр. д. № 2782/2004 г. на СГС, гр. д. № 751/2006 г. на ВКС, гр. д. № 13769/2010 г. на СГС и гр. д. № 4455/2012 г. на САС, да се установява, че във връзка с правото на собственост върху апартамент № 60 са били инициирани съдебни производства, при съобразяване на постановеното по тези дела по категоричен начин се установява, че като краен резултат от тях за собственик на процесния недвижим имот е признат ответникът И. Н. П.. Правото на собственост на последния, както правилно е приел СРС, произтича от сключения договор за

покупко-продажба от 21.10.2002 г., обективиран в Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот № 180, том II, рег. № 11224, дело № 289/2002 г. на нотариус И. Д., който е произвел своя вещнопрехвърлителен ефект към датата на неговото сключване, т.е. на 21.10.2002 г. Евентуален съдебен спор досежно вещните права на ответника не би могъл да има за правна последица промяна в момента на тяхното придобиване, респ. да доведе до отпадане качеството му на собственик за периода на висящност на воденото исково производство. Нещо повече, в разглеждания случай се установи, че конкретно възникналият спор относно собствеността върху апартамент № 60 с предмет иск с правно основание чл. 108 ЗС е приключил с влязъл в сила съдебен акт, установяващ, че именно И. Н. П. е негов собственик, т. е. немислимо би било да се приеме, че в хода на това производство последният е бил лишен от качеството си на собственик поради факта, че трето лице неоснователно оспорва правата му върху имота. Допълнително, както правилно е изтъкнал първоинстанционният съд, съдебното решение по иск с правно основание чл. 108 ЗС принципно няма конститутивно действие, поради което същото не може да породи вещен ефект за бъдеще.

Предвид изложеното и с оглед действащата нормативна уредба към иския период, настоящият съдебен състав намира, че ответникът се явява заварен потребител на топлинна енергия за битови нужди. Предвид елемента на административно регулиране в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, съдът приема, че между страните по делото са налице договорни отношения по продажба на ТЕ за битови нужди с включените в него права и задължения на страните, съгласно ЗЕ. Обстоятелството дали ответникът реално е ползвал ТЕ е без значение – достатъчно е да е собственик/съсобственик на жилище в топлоснабдяваната сграда, за да се счита за потребител. При това той остава такъв дори и да прекрати топлоподаването към индивидуалните отоплителни тела в жилището, тъй като в тази хипотеза и съгласно изричната норма на чл. 153, ал. 6 ЗЕ остава потребител на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация и от отоплителните тела в общите части на етажната собственост. Съдържанието на този договор е уредено в представените Общи условия, утвърдени от ДКЕВР, които обвързват ответника дори и без да го е приел изрично съгласно разпоредбата на чл. 150, ал. 2, изр. 2-ро ЗЕ и доколкото не се твърди и не се установява изключението по чл. 150, ал. 3 ЗЕ – няма твърдения, нито данни ответникът да е упражнил правото си на възражение срещу Общите условия в срока по чл. 150, ал. 3 ЗЕ. Според чл. 153, ал. 1 ЗЕ потребител на топлинна енергия за битови нужди е собственикът или титулярят на вещното право на ползване на топлоснабдения имот. Разпоредбата императивно установява кой е страна по облигационното отношение с топлопреносното предприятие, като меродавно е единствено притежанието на вещно право върху имота – собственост или вещно право на ползване. В този смисъл неоснователни са доводите на въззивника, релевиращи в жалбата, че същият не следва да отговаря за възникналите задължения за доставена ТЕ до собствения му имот, тъй като фактически такава е била потребявана от трети лица до датата на въвода му във владение на 14.08.2013 г. Обективното установяване на твърденията му за реално ползване на имота, респ. на доставената до него топлинна енергия, от трети лица би имало значение единствено в иницирано срещу тези лица съдебно производство относно реализираните от собственика на имота разходи, свързани с текущото му ползване на договорно или извъндоговорно основание.

Възражението на въззивника, че е настъпила погасителна давност досежно част от претендираните суми, е заявено за първи път едва във въззивната жалба, поради което е преклудирано и не следва да се обсъжда по същество от настоящата съдебна инстанция.

Във въззивната жалба не са изложени оплакванията относно количеството доставена ТЕ до процесния имот, поради което този въпрос също е извън предмета на въззивния съдебен контрол, съгласно нормата на чл. 269 ГПК, и не следва да се обсъжда по същество. В този смисъл направеното с въззивната жалба доказателствено искане за изслушване на нова СТЕ е оставено без уважение предвид липсата на оплакванията относно размера на предявените искове /и изрично заявеното от ответника признание на претенциите по размер в о.с.з. на 10.02.2021 г./ и липсата на оспорване на приетата пред районната инстанция СТЕ.

При горните мотиви и предвид липсата на други конкретни оплаквания в жалбата, с оглед правомощията на въззивния съд съгласно чл. 269 ГПК, обжалваното решение следва да се потвърди като правилно и законосъобразно.

Относно разноските във въззивното производство

С оглед изхода на делото и предвид изричното искане в полза на въззиваемата страна „Топлофикация София“ ЕАД следва да се присъдят сторените по делото разноски в размер

на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 78, ал. 8 ГПК, вр. чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ.

Относно обжалваемостта на въззивното решение

На основание чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК и предвид цената на предявените искиове настоящото решение е окончателно.

Мотивиран от горното, Софийски градски съд, Гражданско отделение, II Б въззивен състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 20027054/04.04.2022 г. по гр. д. № 57397/2018 г. по описа на Софийски районен съд, II Гражданско отделение, 52 състав.

ОСЪЖДА И. Н. П., ЕГН *****, да заплати на „Топлофикация София“ ЕАД, ЕИК ****, на основание чл. 273, вр. с чл. 78, ал. 3 ГПК, сумата в размер на 100 лева – юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство.

Решението е постановено при участието на трето лице – помагач на страната на ищеца – „Т.“ ООД, ЕИК ****.

Решението не подлежи на касационно обжалване, на основание чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____